

Vlaams
Parlement

vergadering **C79**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 23 januari 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijke verdere verspreiding van de Afrikaanse varkenspest en de gedeeltelijke immuniteit van een aantal wilde zwijnen – 498 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de stand van zaken van het actieplan hardfruit – 556 (2018-2019)	6

**VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijke verdere verspreiding van de Afrikaanse varkenspest en de gedeeltelijke immuniteit van een aantal wilde zwijnen
– 498 (2018-2019)**

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de Afrikaanse varkenspest, die vorig jaar werd vastgesteld bij een aantal wilde everzwijnen in Wallonië, is aan het oprukken. Een tweetal weken geleden lazen we op de website van het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) dat er op enkele kilometers van de grens tussen ons land en Frankrijk dode wilde zwijnen zijn aangetroffen die waarschijnlijk zijn bezweken aan de Afrikaanse varkenspest.

Ondertussen vernamen we dat de overleden zwijnen dan toch niet besmet waren met het gevreesde pestvirus. Achteraf bleek dat er toch een paar nieuwe everzwijnen wel besmet waren. We lezen ondertussen ook dat Frankrijk aan de afbakening van de Frans-Belgische grens een afsluiting aan het bouwen is zodat de everzwijnen de grens niet kunnen oversteken.

Dit alles wordt een beetje overschaduwd door de waarschuwing van enkele experts. Zij waarschuwen er namelijk voor dat er in Europa reeds geregeld wilde zwijnen worden aangetroffen die een infectie hebben doorstaan en deels immuun lijken voor het virus. Zo zijn er de voorbije weken 22 gevallen ontdekt. Dit is uiteraard verontrustend, want wanneer geïnfecteerde dieren niet overlijden aan het virus, is de kans op verdere verspreiding veel groter.

Minister, klopt de berichtgeving dat er buiten de afbakeningszone in Luxemburg nog dode zwijnen zijn gevonden die besmet waren met de Afrikaanse varkenspest? Over hoeveel dieren gaat het? Waar werden deze exact gevonden? Worden er nog bijkomende maatregelen genomen in de zones waar deze dieren werden gevonden? Komt er een evaluatie van de eerste afbakeningszone nu blijkt dat deze niet 100 procent accuraat zou werken? Zijn er vanuit Vlaanderen contacten met Frankrijk in het kader van deze problematiek? Zijn er andere buurlanden die reeds contact zochten hierover? Hoe reageert u op het bijkomend nieuws dat sommige everzwijnen deels immuun zouden lijken voor het virus? Wordt hier onderzoek naar verricht? Zijn hier misschien oplossingen uit te halen voor onze gedomesticeerde varkens? Welke beleidsmaatregelen hebt u ondertussen genomen om de noodlijdende sector te ondersteunen en/of zult u nog nemen? Ik denk onder andere aan de belangrijke maatregel die u reeds genomen hebt in verband met de Rendacfactuur.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega De Meyer, we weten allemaal dat vorig jaar op 14 september de Afrikaanse varkenspest werd vastgesteld bij wilde everzwijnen in het zuiden van de provincie Luxemburg. Men heeft toen het besmette gebied direct afgebakend. Er is ook heel snel in overleg gegaan met de Europese Commissie. Men heeft een kernzone afgebakend waarin de besmette dieren zich bevonden, alsook een bufferzone en een zone met versterkte observatie.

Waal minister Collin communiceerde op 9 januari 2019 dat er twee besmette everzwijnen zijn geschoten in de bufferzone ten zuiden van de kernzone. Dit was op ongeveer 2 kilometer van de Franse grens. In de Franse pers werd aanvallend gewag gemaakt van elf kadavers die gevonden waren, maar uit analyse bleek dat die niet besmet waren met Afrikaanse varkenspest.

Er zijn dus twee positieve dieren vastgesteld buiten de kernzone, maar wel nog in de bufferzone. Dat brengt het totaal op 1052 verzamelde en bemonsterde dieren waarvan 345 positief zijn getest. Dat is de situatie op 17 januari. Het virus verspreidt zich volgens de oost-westas met een snelheid van 2 tot 3 kilometer per maand.

Als gevolg van de verdere verspreiding van het virus en in overleg met de Europese Commissie zullen de afgebakende zones nu worden aangepast. Het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) deelde mee dat er geen onmiddellijke gevolgen zijn wat betreft de reeds van kracht zijnde maatregelen in de sector van de gedomesticeerde varkens. In de betrokken zones, zowel in de kernzone als de bufferzone, werden alle varkenshouderijen reeds vrijgemaakt.

De contacten met de diergezondheidsautoriteiten in de buurlanden verlopen via het FAVV. De verspreiding van deze ziekte in Europa staat hoog op de agenda van de Europese Commissie. Het is van groot belang dat alle Europese lidstaten hun verantwoordelijkheid nemen om de kans op verspreiding te beperken.

Wat betreft de immuniteit, werd door de Poolse autoriteiten gemeld dat 22 everzwijnen zijn geanalyseerd die gedeeltelijk immuun zijn voor het virus van de Afrikaanse varkenspest. Op zich is dat geen nieuwe ontwikkeling. Dit virus is zeer complex, met een even complex verspreidingspatroon, waarvan nog niet alle elementen ontrafeld zijn. Dat immuniteit optreedt, kan ook potentieel bieden voor het ontwikkelen van een vaccin.

We moeten de situatie zeer ernstig nemen. Tenzij het tegendeel wordt aangetoond, moeten we blijven vertrouwen op de monitoring van de everzwijnen, op de effectiviteit van de genomen maatregelen en op de inschatting van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV. Dit gebeurt allemaal in zeer nauw overleg met de Europese Commissie, want er is in andere Europese lidstaten, zoals een aantal Oost-Europese landen, ervaring met het inperken van het virus.

We hebben versneld investeringssteun voor bioveiligheidsmaatregelen ingevoerd. Een bedrijf dat investeert in bioveiligheid, kan dus investeringssteun krijgen. Daarnaast heb ik ook 2,88 miljoen euro extra middelen uitgetrokken om de sector te ondersteunen. Een substantieel deel van het abonnementsgeld 2018 dat de varkenshouders betaalden aan Rendac, is daardoor weggefallen.

Ik blijf er bij alle betrokken partijen, dus ook de Europese Commissie, de financiële instellingen en alle schakels in de agrovoedingsketen, op aandringen om de varkenshouders daarbij te ondersteunen. U weet dat wij niet actief in de markt kunnen optreden en dat we de prijzen niet kunnen beïnvloeden. Dat is ook niet toegelaten in de eengemaakte markt. We moeten dus kijken hoe we oplossingen kunnen vinden die wel mogelijk zijn. De Rendacfactuur en de steun die we hebben gegeven rond investeringen, dat is één zaak. Over alle andere zaken moet er dus overlegd worden met de Europese Commissie. Het is natuurlijk schrijnend om te zien dat de situatie ertoe leidt dat de prijzen op de markt dalen. Dat wordt door sommigen een stukje misbruikt, terwijl er geen enkel probleem is met gedomesticeerde varkens en er geen enkel gevaar is voor de volksgezondheid.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, hartelijk dank voor uw antwoord. Het is duidelijk dat de overheden – ik mag in het meervoud spreken – de situatie zeer alert en accuraat opvolgen. U stelt zelf ook vast dat er een langzame verdere verspreiding plaatsvindt van deze ernstige ziekte. Het FAVV en de Europese Commissie hebben op dat vlak natuurlijk een bijzonder grote rol te vervullen.

Ik noteer ook dat er verder onderzoek gebeurt naar immuniteiten. Dat is bijzonder belangrijk, niet alleen op korte, maar ook op langere termijn. U hebt gewezen op de verschillende steunmaatregelen die genomen zijn: de mogelijkheid van investeringssteun en de 2,88 miljoen euro die u hebt vrijgemaakt voor extra ondersteuning, onder meer voor de Rendacfactuur.

Collega's, het is duidelijk dat deze situatie zeer ernstig is, zeker voor de varkenshouders. Het is dan ook bijzonder jammer dat bij de prijsvorming sommigen misbruik maken van deze reeds pijnlijke situatie.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Ik dank collega De Meyer voor zijn vraagstelling. Het is terecht dat we in deze commissie de problematiek blijven opvolgen. Het onderwerp is hier ook al meermaals aan bod gekomen.

Minister, bedankt dat u de maatregelen die u binnen uw bevoegdheden kunt nemen, ook hebt genomen. Als we naar onze varkenshouders kijken, is de realiteit zeer hard. Zij produceren al geruime tijd met zware verliezen. Toen ik u daar in de plenaire vergadering een vraag over stelde, was er sprake van een gemiddeld verlies van 15 euro per geproduceerd varken. Nu loopt dat al op tot tegen de 20 euro per geproduceerd varken. Die verliezen zijn immens. Het water staat onze varkenshouders aan de lippen, om niet te zeggen dat het bijna vijf over twaalf is met betrekking tot de leefbaarheid en rendabiliteit van hun bedrijven.

Het is ook een jammerlijk gegeven dat de hele materie niet geregionaliseerd kan worden. Uiteindelijk is het een probleem dat zich in Wallonië voordoet. In Vlaanderen is er bij onze gedomesticeerde varkens en bij de everzwijnenpopulatie vooralsnog geen probleem – ik hoop dat dat zo blijft. Het is wel een probleem als je ziet welke strenge normen China oplegt inzake voedselveiligheid. Een bedrijf als Westvlees moet er bijvoorbeeld voor zorgen dat al het vlees dat naar daar getransporteerd wordt, apart gestockeerd wordt in aparte koelhuizen. Dat zijn zeer strenge maatregelen. Ik snap ook wel dat zij het hele land bekijken en het niet gaan regionaliseren.

Ik heb nog twee vragen, minister. Ik kijk daarbij niet alleen naar u. Ik hoop dat u ook uw contacten op diverse niveaus aanspreekt om die twee vragen te behartigen. Mijn eerste vraag gaat over die contracten, die bilateraal onderhandeld zijn. We hebben nog altijd een varkenspestvrije status voor onze gedomesticeerde varkens, maar als er een vaststelling gebeurt bij de everzwijnenpopulatie, staat in de contracten dat er dan geen export meer mogelijk is. Dat is een jammerlijk gegeven voor onze gedomesticeerde varkens. Is er een mogelijkheid, op welk niveau dan ook, om die bilaterale contracten te heronderhandelen?

De tweede vraag gaat over het elimineren van die everzwijnenpopulatie. In de wandelgangen wordt er vaak over gesproken om het leger in te zetten om hulp te bieden aan onze jagers. We kijken allemaal naar monitoring om ervoor te zorgen dat de everzwijnenpopulatie zich niet uitbreidt buiten de afgebakende gebieden, maar als we heel zeker willen zijn, moeten we heel drastisch optreden. We zullen misschien vanuit bepaalde hoeken commentaar krijgen, maar bijvoorbeeld in West-Vlaanderen is er een heel kleine populatie everzwijnen. Uiteindelijk kon die al lang opgeruimd zijn. Er is ook de vraag vanwaar die everzwijnenpopulatie komt, die ervoor gezorgd heeft dat het virus naar onze contreien werd verspreid.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De situatie is inderdaad zeer schrijnend. Op alle vlakken proberen wij de situatie te verbeteren en grenzen te openen die nu

worden gesloten onder het mom dat het niet veilig is, of waarbij heel zware voorwaarden worden opgelegd.

Over de bilaterale contracten is er contact om dat open te breken en dat op te lossen. Dat gebeurt door het FAVV, samen met Buitenlandse Zaken. Wij hebben daar een directe lijn mee, zodat we het zeer snel weten als daar beweging in zit. Dat wordt dus zeker aangepakt.

Ook de everzwijnenpopulatie wordt aangepakt. We hebben verschillende drijfjachten gehad. In Limburg en Antwerpen wordt dat gecoördineerd door de gouverneurs. Ik heb hun die opdracht gegeven. Onlangs zijn bij zo'n drijfjacht of drukjacht 25 zwijnen afgeschoten. Er zit een heel kleine populatie in de buurt van Zedelgem. Het is de bedoeling om dat volledig in te perken. Men is daarmee bezig, om ervoor te zorgen dat er daar geen verspreiding is.

Dus dat wordt zeker aangepakt. Een volledige uitroeiing in Antwerpen en Limburg is onmogelijk, maar ook niet wenselijk, denk ik. Het is vooral het inperken van de overlast en van de populatie die uit de hand loopt. Het grote probleem bij wilde everzwijnen is dat ze geen natuurlijke vijand hebben. Dat is de reden waarom er ook op wordt gejaagd.

Er was wat onenigheid in de jachtsector. Daarom heb ik de opdracht gegeven aan de gouverneurs om dat te coördineren, om op die manier dat ook gezamenlijk aan te pakken. Dat loopt wel, die drukjachten worden op dit moment ook volop uitgevoerd. Het stond trouwens afgelopen weekend nog in de aandacht. En dat wordt zeker nog verder uitgevoerd.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Ik denk dat het bijzonder belangrijk is dat alle schakels in de keten hun verantwoordelijkheid opnemen, ook op het vlak van prijsvorming.

Minister, u geeft het zelf aan, de realiteit is zeer ernstig voor onze varkenshouders en voor de aanverwante sectoren. Vandaar dat we binnen deze commissie natuurlijk deze probleemsituatie zullen blijven opvolgen en rekenen op een verdere alerte houding van u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de stand van zaken van het actieplan hardfruit – 556 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

– Jos De Meyer treedt als voorzitter op.

Els Robeyns (sp.a): Minister, mijn vraag is zeer kort. In juli 2017 is er met alle schakels in de keten een actieplan hardfruit afgesproken. Het actieplan bevatte twintig actiepunten, opgebouwd rond drie pijlers: kwaliteit, rendabiliteit en onderzoek.

Eind vorig jaar hebt u op een actuele vraag van collega Engelbosch geantwoord dat het actieplan was opgestart, maar dat binnen de sector niet iedereen op dezelfde lijn zat. U zou daarover begin dit jaar, op 7 januari, een overleg hebben met alle actoren over een stand van zaken en om die knelpunten weg te werken. Heeft die

rondetafel met de sector plaatsgevonden? Zo ja, wie was daarop uitgenodigd en aanwezig? Welke conclusies en afspraken zijn er gemaakt? Wat is de concrete stand van zaken van alle acties zoals opgenomen in het actieplan hardfruit? Welke beleidsmaatregelen zult u nog nemen voor de sector van het hardfruit?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Zoals afgesproken is er inderdaad een ruim overleg geweest op 7 januari, waar zowel de stand van zaken is opgemaakt, maar ook geluisterd is naar de bezorgdheden en afspraken gemaakt zijn over de toekomst.

Wie er allemaal aanwezig was bij dit overleg: de landbouworganisaties Boerenbond en Algemeen Boerensyndicaat (ABS), de veilingen, de koepelorganisatie Verbond Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT), Fresh Trade Belgium als vertegenwoordiging van de handel en de vertegenwoordigers van lokale fruittelers. Daarnaast waren het Proefcentrum Fruitteelt, het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten (VCBT) en het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) aanwezig. Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en het Departement Landbouw en Visserij waren er, en ook een vertegenwoordiging van de lokale fruittelers. Dit toont aan dat het heel ruim was. We hebben ook gezien dat iedereen er was, wat ook het belang aantoont dat de sector aan dit overleg hecht. De stand van zaken is opgemaakt. Er was een ruime discussie, en dergelijke meer.

Ik zal misschien even kort de drie werven overlopen.

De eerste werf was: kwaliteit. De eerste actie had eigenlijk als bedoeling om de integrale kwaliteitsbenadering voor de hele sector op te drijven en te zorgen dat de kwaliteit toeneemt. Het gaat niet om handelsnormen die Europees vastgelegd worden, maar wel om de kwaliteit van het Belgische hardfruit waarmee de sector de markt op wil gaan en de controle daarop. Dit is een moeilijke evenwichtsoefening: enerzijds is er de consensus dat Belgisch hardfruit garant moet staan voor kwaliteit, maar anderzijds hebben veilingen hun eigen labels en producten, en die mogen ook niet verloren gaan. Tijdens het overleg heeft iedereen zijn engagement voor deze actie bevestigd en er vindt eind januari opnieuw een overleg daarover plaats. Het is belangrijk dat dat ook wordt opgevolgd.

De marktprospectie is een continue opdracht voor alle spelers. Er is een taskforce export op federaal niveau waar het departement Landbouw, maar ook VBT en VLAM aan deelnemen. VLAM neemt daarenboven ook deel aan meerdere promotieprogramma's die door Europa gefinancierd worden om de export van appels en peren binnen en buiten Europa te stimuleren. Het gaat om bestemmingen zoals Duitsland, India, China en Brazilië.

De lijst van beloftevolle variëteiten hebben we aangepast zodat ze ook in aanmerking komen voor 30 procent VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) voor aanplant.

Werk 2 was de rendabiliteit. Dat gaat over de brede weersverzekering. Het gaat ook om VLAM, dat gevraagd wordt om extra in te zetten op de promotie van hardfruit. Ook deze actie is opgestart. U hebt waarschijnlijk de radiospot over de jonagold al gehoord. Dat komt daaruit voort. Wat verkoopsystemen zoals poolverkoop betreft, zijn er intussen veilingen die daarmee aan het testen zijn. Ook heeft Fresh Trade een initiatief genomen om een globale visie rond verkoopsystemen uit te werken.

Het afgelopen anderhalf jaar hebben verschillende fruitproducenten samen met de Food Pilot van ILVO nieuwe manieren van innovatieve verwerking uitgetest. Zij kunnen daarvoor ook steun krijgen van KRATOS, als zij een beroep doen op die Food Pilot.

De ontwikkeling van één fruitlabel werd nog niet opgestart, aangezien deze voortvloeit uit de actie van de integrale kwaliteitsbenadering. Dat hangt eigenlijk samen met werf 1.

Werk 3 was het onderzoek. Het Proefcentrum Fruitteelt (pcfruit), ILVO en VCBT hebben samen een overzicht gegeven van alle lopende onderzoeksprojecten. Dat zijn er heel veel. De afgelopen twee jaar hebben wij ook heel wat van die acties ondersteund. Pcfruit heeft 215.000 euro subsidie gekregen voor vier onderzoeksprojecten gericht op kwaliteit en duurzaamheid. Er zijn ook vier demoprojecten, goed voor 320.000 euro subsidie en vier IEP-projecten (European Innovation Partnership), die fruittelers en onderzoekscentra dicht bij elkaar moeten brengen, ook voor 120.000 euro.

Alle acties die waren aangekondigd, zijn ook opgestart.

Iedereen heeft het engagement uitdrukkelijk bevestigd. Ik heb alle partijen opgeroepen om de komende maanden echt wel prioriteit te geven aan dit actieplan gezien de moeilijke situatie. Daarnaast is de afspraak gemaakt dat we over vier maanden een nieuwe stand van zaken opmaken. Er zal intussen meer overleg op technisch niveau met de administraties plaatsvinden om het plan van nabij op te volgen. Mochten er intussen problemen zijn, dan kan de sector rekenen op de steun van de overheid om hieruit te geraken.

Binnenkort is er opnieuw een overleg met Europees commissaris Hogan om de moeilijke marktsituatie te bespreken. Ik zal het daar niet alleen over fruit hebben maar ook over de varkenssector, waar we het daarnet over hebben gehad. Dit overleg was eerst gepland voor december maar de commissaris heeft dat verzet naar januari.

De nationale strategie die het kader vormt waarbinnen de Europese gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit toegepast wordt in Vlaanderen, is aangepast zodat veilingen vanaf dit jaar verplicht worden om meer in te zetten op producentgerichte acties en ze zullen ook meer worden gecontroleerd.

We hebben dus een heel pak acties ondernomen. Het was eigenlijk een goed gesprek. Het is ook eens goed dat men een goed overzicht krijgt van waar we op dit moment staan met de uitvoering van de engagementen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik ben blij met het laatste deel van uw antwoord, namelijk dat er meer druk naar de veilingen zal komen om meer in te zetten op producentgerichte acties en dat er wat meer controle op zal komen.

In uw antwoord op de vraag van collega Engelbosch destijds, was de tendens dat de sector het niet eens was over hoe de kwaliteit van het hardfruit zou verbeteren. Als ik het goed begrijp, is die discussie opgelost en zitten alle neuzen weer in dezelfde richting. Mag ik uit uw antwoord afleiden dat iedereen opnieuw op dezelfde manier achter de uitvoering van het actieplan staat? Ik hoop dat ik het zo goed heb begrepen en dat we nog een versnelling hoger zouden gaan, want ik denk dat de fruitsector meer dan ooit nood heeft aan de uitvoering van dat actieplan.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Minister, dank u voor de recente stand van zaken, die beter oogt dan de voorbije stand van zaken. Het zou mij verheugen mocht u ons dat plan laten geworden. Ik heb er enkele flarden van gezien. Ik heb menen te begrijpen dat er opvolging is op het einde van deze maand. Dat is goed.

Ik kom terug op twee elementen. Straks zal mijn goede jongere collega spreken over de weersverzekering, die belangrijk is in de hardfruitteelt. Ik heb enige ervaring. Ik beheer twee plantages. Ze liggen op 9 kilometer van elkaar. Hagel is een heel lokaal fenomeen. Je fruit wordt nooit verhageld als je je percelen een beetje uit elkaar legt. Maar de weersverzekering is een belangrijk element. We hebben dat gezien met de grillen van het klimaat.

Ik heb gehoord dat er een betoelagingspotentieel van 30 procent is voor de aanplantingskosten voor de nieuwe variëteiten. Dat is belangrijk, want er komt een soort 'fatigue' in de variëteiten. Wij hebben steeds dezelfde variëteiten bij peren en appels. Dat is uitstekend, goed geteeld en goed naar voren gebracht. Maar de mensen willen van tijd tot tijd iets nieuws hebben, dat weet u. Het is goed dat men zorgt voor mogelijkheden voor die vernieuwing. Dat neemt een lange periode in beslag. Je moet vijf tot zes jaar hebben vooraleer een perelaar echt begint te renderen, en drie tot vier jaar voor een appelaar. Er is een overbrugging, een aanplanting, een kostprijs, een investering en een bewaking van de groei. Ik vind dat dat de goede richting uit gaat.

Ik wil blijven aandringen op het volgende. U hebt gezegd dat we veilingen hebben met hun eigen labels en dat er nog een optimalisering van de export zou gebeuren. Ik kom daar niet meer op terug, we hebben daar vroeger over gesproken. Ik verwacht u opnieuw ergens in februari met een stand van zaken na de opvolgingsvragen. Ik verwacht toch wat meer uitleg over de impact van het verzekeringsaspect op kostprijs en teeltverbeteringen, wat straks zal worden behandeld, en over de vernieuwing van variëteiten, die toch een investering over zes tot acht jaar kan vragen voor deze variëteiten kunnen worden gecommercialiseerd.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik denk dat het initiatief van de rondetafel bijzonder goed is, vooral in een sector waar er een zoektocht is naar vertrouwen tussen de schakels in de keten, producenten versus veilingen versus de werking van VLAM. Daar is nog wat werk aan. Ik denk dat de rondetafel daar in elk geval op bijzondere wijze toe kan bijdragen. Men heeft nog niet het label gevonden zoals het Flandrialabel in de groentesector, maar het is belangrijk dat er verder wordt gewerkt om alle neuzen in dezelfde richting te krijgen, zoals collega Robeyns zegt. De rondetafel is daartoe een zeer goed initiatief.

Mijn tweede element gaat over iets dat tot hiertoe nog niet is behandeld, namelijk de discussie over de Ruslandboycot. Iedereen herinnert zich dat de fruitsector een van de eerste slachtoffers was toen de Ruslandboycot is ingezet en onze producten daar niet meer op de markt konden komen. Ik moet de vraag die ik heb, straks misschien herhalen wanneer we het over de opvolging van de Europese landbouwraden hebben: zit daar echt geen beweging in? Is het echt niet mogelijk om stappen vooruit te zetten om die markt opnieuw een stuk open te maken voor onze producten? Ik bedoel niet alleen hardfruit maar ook heel zeker de varkenssector. Voor het varkensvlees is er ook een hele markt afgesneden door deze geopolitieke aangelegenheid.

Jos De Meyer (CD&V): Ik heb zelf ook nog een korte beschouwing, minister. De zorgen die geformuleerd zijn door de collega's, zijn zeer terecht. Wat mij ook bezighoudt, is hoe de structuur van onze fruitbedrijven in Vlaanderen de laatste tien jaar geëvolueerd is. Ik denk dat we daar ook eens bij moeten stilstaan. We kunnen dat bij een volgende gelegenheid eens uitgebreider bekijken.

Minister, u hebt verwezen naar de aanwezigen bij de rondetafelgesprekken. Zijn dat alleen instellingen en fruittelers uit Limburg? Of zijn de andere regio's uit

Vlaanderen er ook bij betrokken? Ik denk bijvoorbeeld aan het Waasland, waar ook heel wat fruittelers actief zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, de fruitsector is kwetsbaar op verschillende flanken. De eerste flank, dat zijn de algemene klimatologische omstandigheden. Daar heb je de brede weersverzekering die eraan moet komen. Ten tweede heb je de export en de markt, waar jarenlang heel eenzijdig overal dezelfde producten werden geteeld – de conferencepeer, de jonagold – en ook gericht op dezelfde markt. Als er daar dan iets fout gaat, heb je een probleem. Daarom is in dat actieplan gezegd dat we naar meer variëteiten moeten gaan en dat we andere markten open moeten krijgen. Het spreekt voor zich, collega Dochy, dat we ook proberen om de Russische markt weer open te krijgen. Dat is uiteraard iets dat door ons herhaaldelijk wordt gevraagd op Europees niveau.

Wat de variëteiten betreft, collega De Croo: het klopt dat dat tijd vraagt. Er is heel veel onderzoek en ontwikkeling rond beloftevolle variëteiten. De consument verandert. De vraag ook. Je moet daarop inspelen. Wat uit dat onderzoek komt en wat beloftevol is, wordt door ons opgenomen in de lijst, zodat je steun kunt krijgen voor de nieuwe aanplant. Maar het klopt dat het tijd vraagt vooraleer dat rendeert. Dat zijn middellange- en langetermijnprojecten om de toekomst van de fruitsector op langere termijn veilig te stellen.

Op korte termijn gaat het ook over de kwaliteit. Wat is daar het probleem, collega Robeyns? De veilingen hadden die actie mee ondersteund, om aan de kwaliteit te werken. Ze hebben daar hun handtekening onder gezet. Maar er bleek een enorme koudwatervrees te zijn. Veilingen hebben een eigen kwaliteitslabel en vragen zich af waarom ze hun ervaring zouden delen met anderen, die niet bij hen zijn aangesloten. Wat is het voordeel van aan te sluiten bij een veiling, als toch alles in de groep wordt gegooid en iedereen daar gebruik van kan maken? Daar zit dus een gevoeligheid. Aan de ene kant is die te verstaan, maar aan de andere kant heb ik er geen begrip voor, in die zin dat men dan ook niet zijn handtekening onder die actie had moeten zetten.

Ik heb er in die vergadering op aangedrongen om rond de tafel te gaan zitten. Men zal dat nu ook doen. Ik denk niet dat alle plooiën op dit moment al gladgestreken zijn en dat men er al helemaal uit is hoe men dat gaat doen, maar we zitten gelukkig al weer in de fase dat men wil praten en eraan wil werken. Dat is alweer een stap vooruit. Maar dat is op dit moment dus het moeilijkste actiepunt, omdat daar wat fricties zitten. Ik denk dat er ook een grote verantwoordelijkheid van de veilingen is om ervoor te zorgen dat het ook ruimer in de sector goed gaat. En dat beseffen ze wel. Ik herhaal dat ik begrip heb voor het feit dat veilingen zeggen: wij hebben leden die zich aansluiten, dan moeten we ook iets extra's kunnen bieden vanuit de veiling. Maar zoals ik al zei, moeten we dat op basis van de nieuwe marktordening en dergelijke meer goed opvolgen en kijken welke instrumenten er zijn.

Het is de ruime fruitsector die rond de tafel zit, collega De Meyer. Het is niet alleen Limburg. Het is natuurlijk wel zo dat, op uitdrukkelijke vraag van het parlement, de rondetafel is uitgebreid met een aantal Limburgse fruittelers, die zich bijzonder hebben georganiseerd. Die hadden een afvaardiging naar de rondetafel gestuurd. Maar dat betekent niet dat alleen Limburg rond de tafel zit. Het is de ruime sector die daar vertegenwoordigd is.

Wat gezegd is over het vertrouwen in de keten en de schakels, klopt. Daarom ook zetten we iedereen rond de tafel. We horen dat er bijvoorbeeld vanuit de retail heel sterk wordt aangedrongen op kwaliteitszorg, zodat we altijd voldoende kwaliteit kunnen leveren. Maar we zullen dus ook creatief moeten zijn en inspelen

op nieuwe variëteiten. Op dit moment zitten we voor bepaalde soorten met een overaanbod en te weinig afzet, wat inderdaad leidt tot lagere prijzen. Dat is de markt die daar speelt. Maar we blijven dat verder opvolgen en we komen zeker terug naar de commissie met de resultaten.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Bedankt, minister. Ik ben tevreden met uw antwoord. Er is inderdaad een groot probleem van vertrouwen. Ik vind het positief dat u zegt dat de verschillende partijen weer naar elkaar toegroeien, of dat de eerste stappen daartoe gezet zijn. Een actieplan hardfruit zonder ondersteuning van de veilingen, dat gaat gewoon niet. Dat is onlogisch. In die zin volg ik u volledig. Ik denk ook dat veilingen een grotere verantwoordelijkheid hebben dan alleen maar hun eigen producten. Ze hebben ook een verantwoordelijkheid voor het belang van de teler en de fruitsector in het algemeen. We volgen dat verder op. Hopelijk gaat het verder in de goede richting.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.